

СХВАЛЕНО

Педагогічна рада
КЗ «ЗСЗШІ «Джерело» ЗОР
Протокол № 6 від 28.08.2026

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор КЗ «ЗСЗШІ «Джерело» ЗОР
Олександр НІШЕНКО
«28» серпня 2026 року

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ЗАПОРІЗЬКА СПЕЦІАЛЬНА
ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА-ІНТЕРНАТ
«ДЖЕРЕЛО»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
ДЛЯ І СТУПЕНЯ
ДЛЯ ДІТЕЙ
З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ
(початкова освіта)
НА 2026/2027 НАВЧАЛЬНИЙ РІК**

**м. Запоріжжя
2026**

Освітня програма комунального закладу «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької обласної ради для I ступеня, для здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями (початкова освіта), на 2026/2027 навчальний рік розроблена відповідно до Конституції України, законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», інших нормативно-правових актів у сфері освіти та з урахуванням особливостей організації освітнього процесу в спеціальному закладі освіти.

Зміст освітньої діяльності закладу визначається з урахуванням Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р, Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688), та Типових освітніх програм для 1–2 і 3–4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 № 836.

Для організації освітнього процесу враховуються положення постанови Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 № 221 «Про затвердження Положення про спеціальну школу та Положення про навчально-реабілітаційний центр» (у чинній редакції), яка визначає правові, організаційні та функціональні засади діяльності спеціальних закладів освіти.

Освітній процес у 2026/2027 навчальному році організовується відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», якою встановлено тривалість 2026/2027 навчального року з 1 вересня 2026 року до 30 червня 2027 року. Організація початку та перебігу навчального року здійснюється з урахуванням безпекової ситуації в Запорізькій області, рішень засновника, військової адміністрації та інших уповноважених органів.

Освітня програма враховує вимоги законодавства щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на здобуття якісної освіти, створення безпечного, доступного, безбар'єрного та підтримувального освітнього середовища, організації психолого-педагогічного супроводу та здійснення корекційно-розвиткової роботи.

При організації освітнього процесу враховуються положення нормативно-правових актів щодо здобуття освіти в умовах воєнного стану, зокрема частини третьої статті 57-1 Закону України «Про освіту», а також чинних нормативних актів Міністерства освіти і науки України щодо організації освітнього процесу в умовах воєнного стану.

У разі організації освітнього процесу з використанням дистанційних технологій заклад керується Положенням про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28.09.2020 за № 941/35224, з урахуванням змін, внесених наказом Міністерства освіти і науки України від 18.07.2025 № 1020, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 21.07.2025 за № 1090/44496.

Організація освітнього процесу здійснюється з урахуванням вимог щодо раннього попередження та евакуації учасників освітнього процесу в разі

нападу або ризику нападу на заклад освіти, а також вимог законодавства у сфері цивільного захисту, охорони праці, безпеки життєдіяльності та охорони дитинства.

Зарахування, відрахування та переведення учнів здійснюються відповідно до чинного законодавства, зокрема наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти» (зі змінами).

Облік дітей дошкільного та шкільного віку, вихованців та учнів здійснюється відповідно до Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку, вихованців та учнів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 13.09.2017 № 684, з урахуванням змін, внесених постановою Кабінету Міністрів України від 25.02.2026 № 241.

При організації освітнього процесу враховуються вимоги наказу Міністерства освіти і науки України від 03.06.2025 № 808 «Про затвердження Змін до деяких наказів Міністерства освіти і науки України», а також наступних змін до нормативно-правових актів, зокрема наказу Міністерства освіти і науки України від 23.02.2026 № 331, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 12.03.2026 за № 333/45727, щодо порядку поділу класів на групи під час вивчення окремих навчальних предметів (інтегрованих курсів).

Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу здійснюється відповідно до нормативних вимог щодо засобів навчання та обладнання, з урахуванням потреб здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями, вимог безбар'єрності, безпеки та доступності освітнього середовища.

Організація освітнього середовища, режим дня, тривалість навчальних занять та інші санітарно-гігієнічні вимоги у спеціальному закладі освіти здійснюються відповідно до Державних санітарних норм та правил «Гігієнічні вимоги до улаштування, утримання і режиму спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів) для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, та навчально-реабілітаційних центрів», затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 20.02.2013 № 144, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 14.03.2013 за № 410/22942 (у чинній редакції).

Питання медичного забезпечення та медичних оглядів дітей при зарахуванні до закладу освіти регулюються наказом Міністерства охорони здоров'я України від 25.07.2023 № 1351 «Про організацію медичних оглядів дітей та інших осіб для зарахування їх до закладів освіти, дитячих закладів оздоровлення та відпочинку» (у чинній редакції).

Організація психолого-педагогічного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до законодавства України у сфері освіти та чинних нормативно-правових актів щодо діяльності команди психолого-педагогічного супроводу, психологічної служби, інклюзивності, безбар'єрності та забезпечення індивідуальних освітніх потреб учнів.

При організації виховної, соціально-педагогічної та психологічної роботи враховуються актуальні нормативні та методичні документи

Міністерства освіти і науки України, Українського інституту розвитку освіти та інших уповноважених органів.

Освітня програма реалізується з урахуванням принципів дитиноцентризму, індивідуалізації та диференціації навчання, компетентнісного підходу, педагогіки партнерства, безбар'єрності, недискримінації, доступності, безпеки, збереження здоров'я та максимальної реалізації потенційних можливостей кожного здобувача освіти.

Особливості нормативного забезпечення у 2026/2027 навчальному році

У 2026/2027 навчальному році при реалізації освітньої програми враховуються такі актуальні зміни нормативної бази:

1. Тривалість 2026/2027 навчального року визначається постановою Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»: з 1 вересня 2026 року до 30 червня 2027 року.

2. Постанова КМУ від 21.08.2013 № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами» не застосовується, оскільки втратила чинність 09.06.2026.

3. Для 1–4 класів здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями основним спеціальним програмним документом є наказ МОН України від 19.09.2022 № 836, яким затверджено Типові освітні програми для 1–2 та 3–4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку.

4. Новий Державний стандарт початкової освіти, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26.12.2025 № 1810, є чинним нормативним актом, однак відповідно до пункту 2 постанови № 1810 застосовується для здобувачів освіти, які розпочинають навчання на рівні початкової освіти з 1 вересня 2028 року. Тому в 2026/2027 навчальному році для учнів 1–4 класів цієї Освітньої програми безпосередньою програмною основою залишається Типова освітня програма, затверджена наказом МОН України № 836.

5. У разі використання дистанційної форми навчання у 2026/2027 навчальному році заклад застосовує чинне Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом МОН України від 08.09.2020 № 1115, з урахуванням змін, внесених наказом МОН України від 18.07.2025 № 1020.

6. У питаннях обліку дітей та учнів враховуються зміни, внесені постановою Кабінету Міністрів України від 25.02.2026 № 241.

7. При формуванні класів та організації навчання враховуються актуальні вимоги щодо поділу класів на групи, зокрема зміни, внесені наказом МОН України від 23.02.2026 № 331.

Освітній процес у закладі здійснюється з обов'язковим урахуванням безпекової ситуації в місті Запоріжжі та області, рішень засновника закладу, відповідних військових адміністрацій, органів управління освітою та інших уповноважених органів.

Організація освітнього процесу для здобувачів освіти з інтелектуальними порушеннями передбачає поєднання навчальної, корекційно-розвиткової, виховної, соціально-адаптаційної та психолого-педагогічної складових відповідно до індивідуальних потреб учнів.

Особлива увага приділяється формуванню безпечного освітнього середовища, навичок безпечної поведінки, психологічної стійкості, соціально-побутової компетентності, комунікативних умінь та максимальної самостійності здобувачів освіти.

Освітня програма реалізується з урахуванням вимог законодавства щодо забезпечення права дітей з особливими освітніми потребами на якісну та доступну освіту, індивідуалізації освітнього процесу та створення умов для їхнього всебічного розвитку.

Таким чином, освітня діяльність комунального закладу «Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело» Запорізької обласної ради у 2026/2027 навчальному році здійснюється відповідно до чинного законодавства України, Типових освітніх програм для спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку, із дотриманням вимог щодо безпеки, доступності, безбар'єрності, психолого-педагогічної підтримки та з урахуванням безпекової ситуації в регіоні.

Основною метою діяльності закладу на початковому етапі освіти дітей з інтелектуальними порушеннями є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи, а також здійснення комплексної реабілітації цієї категорії школярів та забезпечення всебічного розвитку особистості учня на основі розкриття і повної реалізації потенційних можливостей, розумових і фізичних здібностей.

Одним з основних завдань закладу є формування життєвих компетентностей учнів, розроблення інноваційних стратегій навчання школярів з інтелектуальними порушеннями, підготовка їх до самостійної життєдіяльності та формування життєвої компетентності для успішної подальшої соціальної адаптації. Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, розвитку пізнавальної діяльності, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, шанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

На I ступені освіти (1-4 класи) закладається фундамент загальноосвітньої та трудової підготовки, розпочинається формування інтелектуальних, мовленнєвих навичок і вмінь, які мають забезпечити соціально-трудова адаптацію вихованців. На I ступені формування життєвих компетентностей набуває особливого значення в освітньому процесі закладу для дітей з особливими потребами. Йдеться про комплексність і

неперервність психолого-педагогічної, трудової, фізичної, соціальної реабілітації учнів шляхом створення оптимальних умов для їх фізичного, інтелектуального розвитку. При цьому корекційно-розвиткова робота є складовою освітнього процесу школи та визначає особливості її функціонування. В умовах запровадження концепції Нової української школи виникає потреба в зміні освітніх пріоритетів корекційного навчання дітей з інтелектуальними порушеннями. Важливе місце в навчальному процесі займає корекційно-розвиткова модель навчання, яка забезпечує школярів необхідними комплексними знаннями, уміннями та навичками. Життєва компетентність, як здатність дитини з порушеннями інтелектуального розвитку у процесі інтегрування у соціальне оточення цілісно реалізовувати на практиці знання, досвід і цінності, набуті у процесі корекційного навчання, набуває інтегративного значення в реалізації оновленого змісту освіти дітей з особливостями психофізичного розвитку.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- корекційно-розвивальної спрямованості навчання;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Навчальний рік у 2026/2027 навчальному році розпочинається 1 вересня 2026 року та закінчується 30 червня 2027 року відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01.07.2026 № 847 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні». Структура навчального року, тривалість навчальних занять і канікул визначаються закладом освіти з урахуванням вимог законодавства, рішення педагогічної ради, безпекової ситуації та можливостей організації освітнього процесу.

Відповідно до ст.16 Закону України «Про загальну середню освіту» у 2026/2027 н.р. навчальний рік розпочинається 1 вересня і закінчується не пізніше 1 липня.

Структура навчального року передбачає його розподіл на семестри:

- перший – з 01 вересня по 25 грудня;
- другий – з 11 січня по 31 травня.

Протягом навчального року для учнів проводяться канікули.

Тривалість канікул не може бути меншою 30 календарних днів:

- осінні – з 26 жовтня по 01 листопада (7 днів);
- зимові – з 28 грудня по 10 січня (14 днів);
- весняні – з 22 березня по 28 березня (7 днів).

Тривалість навчальних занять з 01.09.2026 по 31.05.2027.

Тривалість навчального року з 01.09.2026 по 30.06.2027.

Тривалість навчальних занять, режим дня, перерви та канікули організовуються відповідно до чинних нормативних вимог і затвердженого закладом календарного планування на 2026/2027 навчальний рік.

Освітня програма КЗ «ЗСЗШ «Джерело» ЗОР початкової освіти для дітей з інтелектуальними порушеннями окреслює рекомендовані підходи до планування й організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і можливі взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін

Загальний обсяг навчального навантаження учнів з інтелектуальними порушеннями (діти з синдромом Дауна) – **1155 годин/навчальний рік:**

Класи	Годин/навчальний рік
4-Б	1155

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані (додатки).

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження здобувачів освіти. Навчальні плани передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через навчальні предмети. Навчальні плани містять інваріантну складову, сформовану на державному рівні, обов'язкову для спеціального закладу загальної середньої освіти та варіативну складову.

Навчальний план КЗ «ЗСЗШ «Джерело» ЗОР I ступеня (початкова освіта) для дітей з інтелектуальними порушеннями складений відповідно до наказу МОН України від 19.09.2022 № 836 «Про затвердження типових освітніх програм для 1-2 та 3-4 класів спеціальних закладів загальної середньої освіти для осіб із порушеннями інтелектуального розвитку та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу освіти за п'ятиденним навчальним тижнем. Гранично допустиме навчальне навантаження учнів визначається відповідно до чинного законодавства та санітарних вимог. Години фізичної культури та корекційно-розвиткових занять не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження здобувачів освіти. Перелік навчальних програм і підручників, що використовуються в освітньому процесі, формується відповідно до чинних нормативних документів та офіційних переліків Міністерства освіти і науки України.

Електронні версії підручників, навчально-методичні матеріали та інші цифрові ресурси використовуються відповідно до чинних переліків і рекомендацій МОН України та офіційних ресурсів ДНУ «Український інститут розвитку освіти».

Навчальний план зорієнтований на роботу закладу загальної середньої освіти за п'ятиденним навчальним тижнем. Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлюється відповідно до вимог чинних нормативних документів, що визначають санітарно-епідеміологічні вимоги до освітнього процесу та закладів освіти усіх. Години, передбачені для фізичної культури та години корекційно-розвиткових занять не враховуються

під час визначення гранично допустимого тижневого/річного навчального навантаження здобувачів освіти. Переліки навчальної літератури та навчальних програм рекомендованих МОН для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2025/2026 навчальному році доступного на офіційному вебсайті Міністерства, на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» (у переліку: <https://surl.lt/jdtxwh>, або у каталозі: <https://surl.li/bqsrea>) та на вебсайті ДНУ «Український інститут розвитку освіти» (у каталозі: <https://surl.li/xxvcuy>), <https://docs.google.com/spreadsheets/d/1KNxK-QSJxSFmexcGOP9irYw-ufgbWfiQbajDldiLNvQ/edit?gid=1744497099#gid=1744497099>.

Електронні версії підручників розміщено за посиланням : https://erudyt.net/novini/novini-shkilnoi-osviti/elektronni-versii-pidruchnyiv-dlia-uchniv-1-11-kh-klasiv-2023-2024-n-r.html?fbclid=IwAR3vc7DdEs6wg0NeZT-FiK1_XZ5XQVr5HRvn3P7bGaydrfwVECWWh-R11pnQ.

Перелік дистанційних платформ для навчання , саморозвитку , розміщені на сайті <https://mon.gov.ua/ua/news/distancijni-platformi-dlya-navchannya-samorozvitku-ta-otrimannya-dopomogi-j-perevirenoyi-informaciyi>:

- «Навчання без меж» – спільний освітній проєкт Міністерства освіти і науки України, Міністерства культури та інформаційної політики, українських телеканалів ПЛЮСПЛЮС, «Піксель» та регіональних каналів Суспільного мовника, а також платформ онлайн-телебачення MEGOGO, Київстар ТБ, 1+1 , video, sweet.tv, VoliaTV, Vodafone TV;

- Дистанційна школа "Оптіма" ;

- https://educationpakhomova.blogspot.com/2021/12/blog-post_9.html?fbclid=IwAR20Fg3BURQ9YJuWgliFX3i8B9sFuZb9EjG_1bxj13Arx8mtVLHj_IGo0Q;

- Академія сучасної освіти "А+";

- Онлайн-школа математики Математика, для дошкільнят та дітей 1-11 класів;

- Онлайн-школа «На Урок» ;

- «Нова школа» – канал повноцінних мультимедійних підручників по кожному предмету з 1 по 11 клас;

- **ТБ-платформи відкрили безкоштовний доступ до мультиків та уроків:**

- MEGOGO

- Volia TV

- Київстар ТБ

- Vodafone TV

- **Безкоштовний доступ до книг:**

- Дитячі книжки видавництва "Ранок";

- Книгарня Yakaboo надала безоплатний доступ до книжок в мобільному додатку.

З метою виконання вимог Державного стандарту навчальний план закладу містить усі предмети інваріантної складової. Інваріантна складова навчальних планів для спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами обов'язково включає години корекційно-розвиткової роботи, яка спрямована на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів.

Предмети та курси за вибором для дітей з інтелектуальними порушеннями визначаються спеціальним закладом загальної середньої

освіти у межах гранично допустимого навчального навантаження з урахуванням інтересів та потреб здобувачів освіти, а також рівня навчально-методичного та кадрового забезпечення закладу освіти. Години варіативної складової навчального плану у 4-Б класі для учнів з інтелектуальними порушеннями спрямовані на підсилене вивчення предметів та на індивідуальні заняття:

4-Б клас:

Освітні галузі	Предмети	Кількість годин
Математична	<i>Математика</i> (4кл.)	1
Корекційно-розвиткова робота	<i>Психомоторний та сенсорний розвиток</i> (4 кл.)	2

- додаткові заняття і консультації з психомоторного та сенсорного розвитку (4 клас – 2 години);

Тривалість уроків в 1-4 класах встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту»:

- у 1 класі – 35 хвилин;
- у 2-4 класах – 40 хвилин.

Тривалість перерв між уроками становить 15 хвилин, великих перерв після 2-го та 3-го уроків – по 20 хвилин.

У разі організації дистанційного навчання тривалість, режим та порядок проведення навчальних занять визначаються відповідно до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом МОН України від 08.09.2020 № 1115 (у чинній редакції), з урахуванням безпекової ситуації, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

«В умовах воєнного стану, для учнів 1-4 класів, які перебувають за кордоном, допускається організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти України за дистанційною формою, відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224, у другу зміну.» (Абзац третій підпункту 1 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1529 від 25.08.2022).

«В умовах воєнного стану, для учнів, які перебуваючи за кордоном здобувають освіту у другу зміну в закладах загальної середньої освіти України за дистанційною формою, відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу II Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08 вересня 2020 року № 1115, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 28 вересня 2020 року за № 941/35224, початок занять повинен бути

не пізніше 16:00 години. {Абзац другий підпункту 1 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства охорони здоров'я № 1529 від 25.08.2022}).

В умовах воєнного стану, надзвичайної ситуації іншого характеру безперервна тривалість навчальних занять при організації дистанційного навчання у синхронному форматі не повинна перевищувати для учнів:

1-2 класів - 2 навчальних занять по 30 хвилин або 3 - по 20 хвилин;

3-4 класів - 2 навчальних занять по 45 хвилин або 3 - по 30 хвилин, або 4 - по 20 хвилин.» (підрозділ «Вимоги до організації роботи з технічними засобами навчання» доповнити новим пунктом 10).

Нормативи наповнюваності класів та поділ класів на групи під час вивчення окремих предметів у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 «Про затвердження Нормативів наповнюваності груп дошкільних навчальних закладів (ясел-садків) компенсуючого типу, класів спеціальних загальноосвітніх шкіл (шкіл-інтернатів), груп подовженого дня і виховних груп загальноосвітніх навчальних» (із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 401 від 08.04.2016 (http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/REG6517.html))

Нормативи наповнюваності класів та поділ їх на групи під час вивчення окремих предметів у спеціальних закладах загальної середньої освіти для дітей з особливими освітніми потребами встановлюються відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2001 за № 128, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517 (зі змінами).

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Метою початкової освіти дітей із порушеннями інтелектуального розвитку є особистісне становлення учнів, розвиток їхніх пізнавальних здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, пізнавальної активності, що забезпечують їхню готовність до життя в демократичному суспільстві, продовження навчання в основній ланці школи.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначені завдання, які має реалізувати вчитель у рамках кожної освітньої галузі. Результати освіти мають знаходити відображення у формуванні ключових компетентностей учнів з інтелектуальними порушеннями.

Предметні компетентності для дітей із різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Програмові компетенції для дітей із помірним ступенем інтелектуального порушення виокремлено під спеціальним позначенням -*

Змістові лінії реалізуються через такі інтегровані курси і навчальні предмети:

1 клас - інтегрований курс "Навчання грамоти";
 2-4 класах - навчальні предмети "Українська мова", "Літературне читання"
 або інтегрований курс цих навчальних предметів.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти на кінець (1) 2 класу

https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87407/

<https://drive.google.com/drive/folders/1u0ExrjQEtnmkoZSWDkIcvmurohArgiHs?usp=sharing>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти (ПІ)	Компоненти (ПІ помірного ступеня)*
1	Володіння державною мовою та можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей)	Передбачає елементарні уміння та навички уважно слухати і розуміти звернене мовлення; висловлювати свої думки у межах знайомого мовленнєвого матеріалу; сприймати та розпізнавати звуки довкілля, мовленнєві звуки; відповідати на поставлені запитання у межах знайомого мовленнєвого матеріалу; повторювати за вчителем доступні вправи спрямовані на розвиток мовленнєвого дихання, сили голосу; за допомогою вчителя складати й читати прості складові структури, за допомогою дорослого переказувати прості казки за ілюстраціями та запитаннями; користуватись мовленнєвим етикетом в ситуаціях навчального та побутового спілкування (вітання, прощання, вибачення, подяка, звернення з проханням); сприймати медіа продукти.	Передбачає елементарні уміння та навички сприймати, розпізнавати та наслідувати звуки довкілля; мовленнєві звуки; повторювати відповідь за дорослим (відповідно до мовленнєвих можливостей учня); сприймати елементи букви та її цілісний графічний образ; фрагментарно звертати увагу на повідомлення, запитання, спонукання співрозмовника, елементарні навички відтворення графічних елементів букв; сприймати та розпізнавати звуки довкілля; мовленнєві звуки.
2	Основи фінансової грамотності	Передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для здійснення та організації побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.	Передбачає володіння елементарними уміннями на рівні копіювання зразка способу дій з грошовими одиницями.
3	Математична компетентність	Передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини; за	Передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини; за допомогою вчителя рахунок та

		допомогою вчителя рахунок та позначення цифри числами; виконання простих арифметичних дій додавання та віднімання на предметно-практичній основі в межах 20 ;орієнтування на площині та у просторі. За допомогою вчителя розпізнавання назв та відмінність геометричних фігур; під контролем вчителя розв'язання простих арифметичних задач в межах програмного матеріалу.	позначення цифри числами; виконання простих арифметичних дій додавання та віднімання на предметно-практичній основі в межах 20 ;орієнтування на площині та у просторі. За допомогою вчителя розпізнавання, назв та відмінність геометричних фігур; під контролем вчителя розв'язання простих арифметичних задач в межах програмного матеріалу.
4	Компетентності у галузі природничих наук	Передбачає вміння розрізняти рукотворні та природні об'єкти; використання знань про особливості будови та життєдіяльності живих організмів та предметів неживої природи у повсякденному житті; вибір власного одягу у відповідності до погоди; дотримання елементарних правил поведінки у природі; дотримуватися встановлених правил поведінки у родині, колективі, суспільстві; розрізнавання позитивні та негативні риси характеру людини; вміння виявляти готовність наслідувати моральні якості та позитивні риси характеру у повсякденному житті.	Передбачає наявність елементарних уявлень про рукотворні та природні об'єкти; особливості будови та життєдіяльності живих організмів та предметів неживої природи; уявлень про сезонні зміни у природі, правила поведінки в природі; дотримання відповідних правил поведінки у шкільних приміщеннях.
5	Соціально-трудова компетентності	Передбачає здійснення із допомогою та контролем вчителя елементарних технологічних операцій у процесі власної предметно-практичної діяльності. Передбачає сформованість уявлень про важливість самообслуговування (дотримання санітарно-гігієнічних правил та норм).	Передбачає вміння здійснювати із допомогою та контролем дорослого елементарні технологічні операції у процесі власної предметно-практичної діяльності; сформованість уявлень про елементарні навички самообслуговування; виконувати найпростіші дії щодо самостійності у побуті (упорядкування особистих речей); складати виріб разом з учителем.
6	Екологічна компетентність	Передбачає сформованість уявлень про елементарні правила поведінки в природі; усвідомлює можливу небезпеку від незнайомих об'єктів,	Передбачає сформованість фрагментарних уявлень про природу. Брати посильну участь в природоохоронній діяльності;

		пояснює іншим як діяти в небезпечній ситуації, до кого звертатися за допомогою, брати посильну участь в природоохоронній діяльності.	уявлень про правила поведінки в природі.
7	Інформаційно-комунікаційна компетентність	Передбачає елементарне уявлення про основні частини комп'ютерної техніки, її призначення та можливість користування.	Передбачає сформованість фрагментарних уявлень про комп'ютерну техніку та її призначення.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає формування життєво необхідних базових умінь і навичок, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство.	Передбачає фрагментарне формування життєво необхідних базових умінь і навичок, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство.
9	Громадянські та соціальні компетентності	Передбачає наявність елементарних уявлень про Україну, про національний одяг, його атрибути, національні страви, національні традиції та звичаї (свята, звичаї тощо).	Передбачає сформованість фрагментарних уявлень про оточення.
10	Культурна компетентність	Передбачає елементарне сприймання та відтворення окремих фрагментів мистецьких образів.	Передбачає фрагментарне сприймання та на частковому рівні відтворення деяких образів мистецтва; демонстрацію окремих елементарних вмінь та навичок.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти на кінець (3) 4 класу

https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/87407/

<https://drive.google.com/drive/folders/1u0ExrjQEtnmkoZSWDkIcvmurohArqiHs?usp=sharing>

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти (ПІ)	Компоненти (ПІ помірного ступеня)
1	Володіння державною мовою та можливість спілкуватися рідною мовою (в межах пізнавальних можливостей)	Передбачає елементарні уміння та навички усно та письмово висловлювати свої думки, усвідомлення ролі мови для спілкування та культурного самовираження; використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; уважно слухати і розуміти звернене мовлення;	Передбачає елементарні уміння та навички сприймати та розпізнавати звуки довкілля; мовленнєві звуки; слухати та реагувати на звернене мовлення; відповідати на запитання за допомогою дорослого або наслідуючи вчителя намагатися промовляти слова (залежно від мовленнєвих можливостей); разом з вчителем підбирати малюнки до названих предметів,

		слухати та повторювати звукосполучення, прості за структурою слова (відповідно стану мовленнєвого розвитку); співвідносити знайомі слова з малюнками; добирати малюнки до названих предметів, дій; ознак; читати слова за допомогою вчителя після відповідної підготовки (звуко-буквеного аналізу, роботи з розрізною азбукою тощо); списувати склади, слова, прості речення; під диктування вчителя, після відповідної підготовчої роботи, писати склади, прості слова; сприймати медіапродукти.	ініційованих дій; виявлення інтересу, позитивного ставлення до книжки, називати своїх улюблених літературних героїв; сприймати прості медіа продукти (світлини, дитячі журнали тощо).
2	Основи фінансової грамотності	Передбачає формування уявлень про грошові одиниці, необхідні для організації та здійснення побутової життєдіяльності, залучення до сфери соціально-побутової та елементарної економічної діяльності.	Передбачає застосовування початкових елементарних відомостей про грошові одиниці на наочному, доступному вербальному матеріалі, з урахуванням практичної діяльності.
3	Математична компетентність	Передбачає застосування (у межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини; оволодіння навичками рахунку у межах 100 в прямому та зворотньому порядку, знайомство з розв'язуванням простих арифметичних задач, здатність самостійно виконувати математичні дії в певних ситуаціях, здійснення найпростіших узагальнень, порівняння, класифікації на наочному матеріалі за підтримки дорослого; здатність користуватися знаками, символами, предме-тами, замісниками; використа-ння різних доступних видів комунікації (вербальних та невербальних) для вирішення життєво значущих завдань математичного спрямування.	Передбачає застосування (в межах пізнавальних можливостей) математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини; виконання простих математичних завдань за наслідуванням, зразком і словесною інструкцією; запис і розв'язання прикладів і простих арифметичних задач, виконання геометричних завдань за допомогою дорослого.
4	Компетентності у галузі природничих наук	Передбачає вміння спостерігати та розуміти сезонні зміни у житті рослин, тварин та господарчій діяльності людини; здійснювати групування	Передбачає формування пізнавального досвіду, прагнення самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, пізнавати себе і навколишній світ

		предметів і явищ живої і неживої природи за суттєвими ознаками; здійснювати аналіз, планування, організацію, власне виконання та самоконтроль діяльності під час проведення практичних робіт у класі, у живому куточку, присадибній ділянці; дотримання правил поведінки у родині, колективі, суспільстві.	шляхом спостереження та дослідження.
5	Соціально-трудо- вої компетентності	Передбачає формування трудових умінь та навичок, що забезпечують подальшу здатність до успішного опанування основ професійно-трудо- вої діяльності, набуття навичок практичної життєдіяльності; розв'язання практичних завдань у власному побуті, планування та реалізацію найпростіших трудових дій (організація робочого місця, догляд за рослинами, домашніми тваринами; приготування елементарних страв та сервірування столу; догляд за одягом та взуттям).	Передбачає наявність уявлення про організацію власної життєдіяльності, здійснення із допомогою та під контролем дорослого елементарних технологічних операцій у процесі власної діяльності.
6	Екологічна компетентність	Передбачає сформованість уявлень щодо екологічного природокористування, дотри-мання правил природоохоронної поведінки, ощадного вико-ристання та збереження природних ресурсів.	Передбачає сформованість уявлень про елементарні правила поведінки у природі.
7	Інформаційно-ко- мунікаційна компетентність	Передбачає опанування елементарними основами цифрової грамотності для розвитку і спілкування, можливість безпечного використання інформаційно-комунікаційних засобів у навчанні та інших життєвих ситуаціях.	Передбачає елементарне уявлення про техніку, її призначення та можливість користування.
8	Навчання впродовж життя	Передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство.	Передбачає опанування життєво необхідними базовими вміннями і навичками, що сприятимуть подальшій соціальної адаптації та інтеграції в суспільство.
9	Громадянські та соціальні компетентності	Передбачає вміння діяти (в межах своїх можливостей) в життєвих ситуаціях, ідентифікувати себе як	Передбачає дотримання елементарних правил поведінки; ввічливе і доброзичливе ставлення до людей.

		громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я та здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя.	
10	Культурна компетентність	Передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості, формування навичок культури поведінки в соціумі.	Передбачає часткове розуміння мистецького матеріалу, виконання найпростіших художньо-образотворчих та музичних завдань.

Наскрізні лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню у здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання у різних життєвих ситуаціях.

Навчання з наскрізними лініями реалізується насамперед через:

- організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання;

- окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються через проектну діяльність. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою;

- предмети за вибором;

- роботу в проектах;

- позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних, їх використання посилює пізнавальний інтерес здобувачів освіти до навчання, діти набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Освітня програма спеціального закладу початкової освіти для дітей з особливими освітніми потребами передбачає досягнення здобувачами освіти очікуваних результатів навчання, визначених відповідною Типовою освітньою програмою та з урахуванням вимог Державного стандарту

початкової освіти, що застосовується до відповідної категорії здобувачів освіти.

Протягом року в 4 класі з інтелектуальними порушеннями будуть проведені екскурсії з наступних навчальних дисциплін

4-Б
- <i>інтегрований курс «Я досліджую світ»</i> - <i>соціально-побутове орієнтування</i> - <i>трудове навчання</i> - <i>мистецтво: образотворче мистецтво</i> - <i>мистецтво: музичне мистецтво</i>

Екскурсії, в першу чергу, покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати з пошуком учнями під час екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти з іншого віку, а тривалість початкової та базової середньої освіти може бути подовжена з доповненням освітньої програми корекційно-розвитковим складником. Початкова освіта здобувається, як правило, після здобуття дошкільної освіти. Діти, які отримали дошкільну освіту на 1 вересня поточного навчального року, повинні розпочинати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Вимоги до дітей з інтелектуальними порушеннями, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку. Предметні компетентності для дітей з різним рівнем інтелектуальних порушень мають диференційований характер (для дітей з легким та помірним ступенем). Зміст навчання добирається індивідуально, відповідно до пізнавальних можливостей.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями

Оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями здійснюється за «Критеріями оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів з порушеннями інтелектуального розвитку», Чеботарьова О. В., Блеч Г. О.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з інтелектуальними порушеннями здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі учні навчаються способам самоконтролю, що сприяє корекції розвитку, формуванню життєво необхідних навичок та компетенцій, соціалізації.

Критерії оцінювання розміщено для використання в роботі на сайтах МОН та ІМЗО:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/inklyuzivne-navchannya/dlya-fahivciv/metodikiinkluzia>

<https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/navchalno-metodychnezabezpechennya/>

Навчальні досягнення учнів у 1 - 2 - 3 - 4 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню, у 3 - 4 класі - (за рішенням педагогічної ради школи) формувальному та підсумковому (бальному оцінюванню).

Відповідно до наказу МОН України «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13 липня 2021 року №813, рішення педагогічної ради від 27.08.2025 № 8 результат оцінювання особистісних надбань, об'єктивних результатів навчання учня/учениці 1-4 класів для дітей з інтелектуальними порушеннями виражається вербальною оцінкою.

Формувальне оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудовувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Перелік освітніх галузей для дітей з інтелектуальними порушеннями

1. Типову освітню програму для 3 класу укладено за такими освітніми галузями: «Мовно-літературна», «Математична», «Природнича», «Соціальна і здоров'язбережувальна», «Громадянська та історична», «Технологічна», «Інформатична», «Мистецька», «Фізкультурна», які реалізуються через навчальні предмети:

Освітні галузі	Предмети
Мовно-літературна	<i>Українська мова та літературне читання</i>
Математична	<i>Математика</i>

Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадянська та історична	<i>Інтегрований курс «Я досліджую світ»</i>
Технологічна Інформатична	<i>Трудове навчання</i>
Мистецька	<i>Мистецтво: образотворче мистецтво Мистецтво: музичне мистецтво</i>
Фізкультурна	<i>Фізична культура</i>

Інваріантна складова навчальних планів для дітей з інтелектуальними порушеннями обов'язково включає години корекційно-розвиткових занять. Потрібно відзначити, що контингент спеціальних класів для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку неоднорідний за віком, станом здоров'я, особливостями психофізичного розвитку, наявністю та якістю дошкільної підготовки та здатністю до навчання. Корекційно-розвиткова спрямованість освітнього процесу визначається наявністю індивідуальних психофізичних порушень дітей. Все це зумовлює потребу в здійсненні індивідуального та диференційованого навчання. У процесі проведення корекційно-розвиткової роботи вчитель повинен орієнтуватись на стан здоров'я конкретного учня, беручи до уваги висновки медичних оглядів. При вирішенні завдання корекції порушень психофізичного розвитку дітей цієї категорії особливу увагу звертають на розвиток координаційних здібностей, здатності до цілеспрямованих дій, обсягу та стійкості уваги, мисленнєвих операцій, на мовленнєвий розвиток. Корекційна спрямованість навчання забезпечує практичне застосування учнями з особливими освітніми потребами засвоєних знань, умінь і навичок, загальний розвиток. Корекційно-розвиткові заняття спрямовані на вирішення завдань, зумовлених особливостями психофізичного розвитку учнів, а саме:

- розвиток зорового або слухового сприймання, мовлення, пізнавальної діяльності, психофізичний, соціально-комунікативний розвиток дітей з особливими потребами;

- розвиток навичок саморегуляції та саморозвитку дітей шляхом взаємодії з навколишнім середовищем з урахуванням наявних знань, умінь і навичок комунікативної діяльності і творчості;

- формування компенсаційних способів діяльності як важливої умови підготовки дітей з особливими освітніми потребами до навчання у закладі освіти;

- створення умов для соціальної реабілітації та інтеграції дітей з особливими освітніми потребами, розвиток їх самостійності та життєво важливих компетенцій.

Зміст корекційно-розвиткової роботи визначається з урахуванням особливостей розвитку дітей з особливими освітніми потребами, мети, завдань та напрямів такої роботи.

Корекційно-розвиткова робота для дітей з інтелектуальними порушеннями

Мета: психосоціальний розвиток та корекція психофізичних порушень дітей з інтелектуальними порушеннями.

Основними завданнями корекційно-розвиткової роботи є:

1. формування особистісних якостей дитини, розвиток і корекція всіх психічних процесів, сприяння психологічній адаптації та соціальної реабілітації дітей;
2. розвиток мовлення та подолання порушень усного та писемного мовлення;
3. корекція та розвиток рухових порушень, недоліків фізичного розвитку, формування вмінь диференціювати рухи відповідно до ступеня мускульних навантажень, темпу рухів, підпорядкування рухів музиці;

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, розвиток мовлення, ритміка, соціально-побутове орієнтування.

Корекційно-розвиткова робота для дітей з інтелектуальними порушеннями помірного та тяжкого ступенів

Мета: формування навичок життєдіяльності в соціальному середовищі. Досягнення цієї мети забезпечується розв'язанням наступних завдань:

1. соціальна адаптація дітей;
2. корекція порушень розвитку;
3. загальний фізичний розвиток у відповідності з їх можливостями.

Основні напрями корекційно-розвиткової роботи: психомоторний та сенсорний розвиток, розвиток мовлення, ритміка, соціально-побутове орієнтування.

У роботі з цією категорією дітей важливо приділяти увагу формуванню у них певного обсягу знань, адекватність поведінки та вміння діяти у конкретних життєвих ситуаціях.

Корекційно-розвиткові заняття проводять педагоги спеціального закладу загальної середньої освіти: вчитель-дефектолог, вчитель-логопед, вчитель фізичної культури, вчитель музичного мистецтва.

Години корекційно-розвиткових занять навчального плану не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчання дітей з помірними інтелектуальними порушеннями здійснюється за спеціальними навчальними програмами та (або) за індивідуальною програмою. Допускається адаптація змісту освіти до пізнавальних можливостей учнів, що виражається у зменшенні обсягу матеріалу, його спрощенні за характером та структурою.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбіновані уроки;
- інтерактивні уроки;
- інтегровані уроки.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути віртуальні подорожі, спектаклі, відео-уроки тощо.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи пізнавальні здібності та можливості учнів з порушеннями інтелектуального розвитку, конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення корекційно-розвивальних завдань та орієнтовних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма на 2026/2027 навчальний рік є чинною в межах строку її дії та може уточнюватися у разі зміни законодавства, безпекової ситуації або організаційних умов здобуття освіти відповідно до рішень педагогічної ради та наказів керівника закладу.

На основі освітньої програми складено навчальний план, що конкретизує організацію освітнього процесу.

**Комунальний заклад
«Запорізька спеціальна загальноосвітня школа-інтернат «Джерело»
Запорізької обласної ради**

Робочий навчальний план на 2026/2027 навчальний рік

1. Мова викладання – українська.
2. Додаток № 1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 19.09.2022 № 836

№ з/п	Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах
			4-Б
1.	Інваріантна складова		
	Українська мова та літературне читання		7
	Математика		4+1*
	Інтегрований курс «Я досліджую світ»		4
	Трудове навчання		2
	Мистецтво: образотворче мистецтво		1
	Мистецтво: музичне мистецтво		1
	Фізична культура		3
	Разом:		22
Корекційно-розвиткова робота	1. Розвиток мовлення		4
	2. Лікувальна фізкультура		1
	3. Ритміка		1
	4. Соціально-побутове орієнтування		2
	Разом:		8
	Години інваріантної складової разом:		30+1*
2.	Варіативна складова		3
	<u>2.1. Індивідуальні заняття та консультації з:</u> - психомоторного та сенсорного розвитку		2
	Сумарне навантаження		22

	Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на 1 учня (без корекційно-розвиткової роботи)	22
3.	Всього фінансується з бюджету (сумарна кількість годин інваріантної і варіативної складових без урахування поділу класів на групи)	33

* 1 година математики є годиною варіативної складової; 2 години варіативної складової передбачено для індивідуальних занять та консультацій з психомоторного та сенсорного розвитку. Загальна кількість годин, що фінансується з бюджету, — 33: 23 години навчальних предметів (з урахуванням 1 варіативної години математики) + 8 годин корекційно-розвиткової роботи + 2 години індивідуальних занять.

Директор:

Олександр НІШЕНКО